

31. 3. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nepřípustné nepřímé zastoupení v civilním řízení aneb na co dojela kauza Dieselgate

Připouští recentní česká právní úprava (obecně) nepřímé zastoupení v civilním řízení? Může kupř. žalobce (komisionář) vymáhat u soudu vlastním jménem (cizí) pohledávku komitenta? Uvedenou otázkou se Nejvyšší soud zabýval v rozsudku sp. zn. 33 Cdo 953/2022, ze dne 21. 2. 2023 na podkladě kauzy známé jako „Dieselgate“.

Skutkový stav:

Žalobkyně uzavřela dne 22. 12. 2017 s Českou poštou, s. p., smlouvu o obstarání záležitostí, kterou ji Česká pošta, s. p., pověřila k vymáhání jejích nároků spojených s „emisní kauzou“ týkající se celkem 24 vozidel značky Škoda.

Ve smlouvě je uvedeno, že s ohledem na „koncept nepřímého zastoupení sjednaný v této smlouvě“ bude žalobkyně vystupovat jako účastník řízení v souvislosti s obstaráním a vymáháním této záležitosti.

Součástí smlouvy jsou obchodní podmínky, podle nichž měla být smlouva považována za smlouvu komisionářskou podle § 2455 a násl. o. z.

Soudy nižších stupňů žalobu žalobkyně (komisionáře) zamítly pro nedostatek aktivní věcné legitimace.

Závěry Nejvyššího soudu:

Nepřímé zastoupení je obecně v občanském soudním řádu nepřípustné a výjimky z tohoto pravidla jsou založeny výlučně zákonem, tj. nelze je sjednat smluvně.

Jednou z výjimek je právě § 2466 o. z. (o který se však v projednávané věci nejedná) a dále např. vymáhání postoupené pohledávky postupitelem.

Není-li však na situaci, v níž subjekt vlastním jménem vymáhá cizí pohledávku, aplikovatelná žádná norma zakládající oprávnění k takovému uplatňování práva jiné osoby, musí být pohledávka na osobu, jež ji má uplatnit jako nepřímý zástupce (vlastním jménem), postoupena, jinak bude na její straně dán nedostatek aktivní legitimace.

Nelze se spokojit s tím, že nepřímo zastoupený věřitel pohledávky či komitent uzavřel s nepřímým zástupcem smlouvu o obstarání věci či komisionářskou smlouvu, neboť ta sama o sobě nepřímého zástupce ve vztahu k třetím subjektům nelegitimuje k tomu, aby vlastním jménem požadoval plnění na cizí pohledávku.

Kauza Dieselgate tak v tomto případě "dojela" u českých soudů na nedostatek aktivní legitimace žalobkyně (komisionáře).

JUDr. Vladimír Janošek,
advokát

trvale spolupracující s

Plzeňská 3350/18
150 00 Praha 5 - Smíchov

Tel.: +420 731 773 563
e-mail: janosek@arws.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnícké osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)